

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Strategisk Miljøvurdering Natura 2000-plan

2022-2027

Centrale Storebælt og Vresen

Natura 2000-område nr. 116

Habitatområde H100

Fuglebeskyttelsesområde F73 og F98

November 2021

Udgiver: Miljøstyrelsen

Redaktion: Miljøstyrelsen Fyn

Forsidefoto: Rastende edderfugle i Storebælt
Fotograf: Erik Vinther

ISBN: 978-87-7564-819-1

Indhold

1. Miljørapport for Forslag til Natura 2000-plan 2022-2027	4
1.1 Ikke teknisk resumé.....	5
1.2 Planens indhold, hovedformål og andre relevante planer	5
1.2.1 Anden lovgivning	6
1.2.2 Andre relevante planer	7
1.3 Nuværende naturtilstand i Natura 2000-området og Nul-alternativ	8
1.3.1 Nuværende naturtilstand jf. basisanalysen.....	8
1.4 Den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet	10
1.4.1 Flora, fauna og biologisk mangfoldighed.....	10
1.4.2 Befolkningen	11
1.4.3 Menneskets sundhed	11
1.4.4 Jordbund, vand, luft og klimatiske faktorer	11
1.4.5 Materielle goder og kulturarv	12
1.4.6 Landskab.....	12
1.4.7 Arter	12
1.4.8 Fredninger, fredede områder og vildtreservater	13
1.5 Eksisterende miljøproblemer	13
1.5.1 Planens påvirkning af truslerne i området	14
1.6 Internationale miljøbeskyttelsesmål.....	14
1.7 Planens indvirkning på miljøet.....	15
1.8 Foranstaltninger der modsvarer negativ indvirkning på miljøet	19
1.9 Miljøvurderingens gennemførelse og grundlag for prioriteringer og valg.....	19
1.10 Overvågning	20

1. Miljørapport for Forslag til Natura 2000-plan 2022-2027

Den enkelte Natura 2000-plan er ifølge lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021 om miljøvurderinger af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) underlagt krav om miljøvurdering. SMV rapporten skal indeholde oplysninger, der følger af lovens bilag 4.

Natura 2000-planen er en overordnet statslig plan, som skal gennemføres gennem kommunale og andre ansvarlige myndigheders handleplaner, der har fokus på forventede forvaltningsindsatser og initiativer, fordeling af indsatser mellem ansvarlige myndigheder og tidsfølgen for gennemførelsen. Der kan således ikke i forbindelse med den statslige plan foretages en konkret vurdering af indsatsernes miljøpåvirkning, da de statslige Natura 2000-planer ikke fastlægger, hvor den konkrete indsats skal gennemføres.

Natura 2000-område nr. 116, Centrale Storebælt og Vresen er udpeget som habitatområde nr. 100 Centrale Storebælt og Vresen samt fuglebeskyttelsesområde nr. 73 Vresen og havet mellem Fyn og Langeland samt fuglebeskyttelsesområde nr. 98 Sprogø og Halskov Rev. Natura 2000-området ligger mellem Fyn og Sjælland og omfatter den centrale del af Storebælt.

Marsvin er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område N116. Bestanden tilhører Bælthavsbestanden, som er på lidt over 40.000 marsvin. Marsvin kan bevæge sig over store afstande.

I Natura 2000-området planlægges regulering af fiskeri, hvilket forventes at få en gavnlig effekt på marsvin både udenfor og indenfor Natura 2000-området. Ligeledes forventes regulering af fiskeri i området at få en gavnlig effekt på andre arter, der lever op til og i området.

Såfremt der vurderes behov for at fastsætte eventuel regulering af fiskeri, skal denne regulering udformes som enten en national lovgivning og/eller en international regulering. Hvis der er tale om international regulering, skal denne forhandles i en regional EU-proces med berørte medlemslande i overensstemmelse med bestemmelserne i EU's fælles fiskeripolitik.

Flere fugle er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området. Det gælder ynglefuglene: Klyde, dværgterne, splitterne, havterne og fjordterne, samt edderfugl, der er på udpegningsgrundlaget som trækfugl. Det er arter, der overvintrer uden for landets grænser, eller bevæger sig over store afstande.

I Natura 2000-planen beskrives behov for en indsats for at sikre områdets lysåbne naturtyper, hvis naturforholdene tillader det. Natura 2000-områdets strandvolde og strandenge med kort vegetation giver sammen med de rige muligheder for fouragering gode levesteder for de nævnte fuglearter. Tilstanden af levestederne for havterne og klyde forbedres, således at 75% af de kortlagte levesteder får en naturtilstand i overensstemmelse med arternes krav til ynglelokalitet, hvilket også vil være til gavn for dværgterne, fjordterne og splitterne.

Det vurderes derfor, at Natura 2000-planen vil have grænseoverskridende effekt.

Ellers består indsatsprogrammet i Natura 2000-planen udelukkende af tiltag, som vurderes at kunne påvirke lokalt. Det kan eksempelvis være sikring af pleje/drift af lysåbne naturtyper som overdrev og strandeng, og en indsats for at sikre en for naturtyperne hensigtsmæssig hydrologi.

1.1 Ikke teknisk resumé

Natura 2000-planen medvirker til at sikre, at arter, fugle og naturtyper, som er omfattet af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området på sigt opnår gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau. Derudover har de planlagte indsatser en positiv effekt for den øvrige natur, fugle og arter, der findes i området, og Natura 2000-planen medvirker således til at sikre den biologiske mangfoldighed generelt.

Natura 2000-planen for Natura 2000-område nr. 116, Centrale Storebælt og Vresen, beskriver overordnet set en indsats, som skal medvirke til at sikre eksisterende beskyttede marine naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget, samt et program for en plejeindsats, som skal medvirke til at sikre eksisterende beskyttede terrestriske naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget. Derudover vil en evt. indførelse af fiskeriregulering have en positiv effekt på både marine naturtyper, havpattedyrene på udpegningsgrundlaget, samt øvrige arter, som benytter området. Såfremt der vurderes behov for eventuel regulering af fiskeri, skal denne regulering udformes som enten en national lovgivning og/eller en international regulering. Hvis der er tale om international regulering, skal denne forhandles i en regional EU-proces.

En realisering af indsatsprogrammet sikrer synergi til eventuelle indsatser for øvrige naturtyper og levesteder for arter på udpegningsgrundlaget og forventes ligeledes at have gavnlig effekt på andre arter, som findes i området.

Der beskrives ligeledes en indsats for at skabe større sammenhæng i naturen og sikre en mere naturlig dynamik i områderne for eksempel ved at skabe en for naturtyperne hensigtsmæssig hydrologi. Dette kan ske gennem eksisterende og kommende tilskudsordninger vedrørende plejeindsatser.

Natura 2000-planen medvirker til at sikre, at arter og naturtyper, som er omfattet af udpegningsgrundlaget for området, på længere sigt opnår gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau. Derudover forventes det, at de planlagte indsatser har en positiv effekt for den øvrige natur og arter, der findes i området, og planen medvirker således til at sikre den biologiske mangfoldighed generelt, ligesom den bidrager til at skabe flere muligheder for naturoplevelser for befolkningen.

Natura 2000-planen vil potentielt bidrage positivt til menneskers sundhed ved genskabelse af økosystemydelse, medvirke til binding af CO₂ samt medvirke til en øget landskabelig værdi i området.

Mål for forbedring af vandkvaliteten, fx i form af reducere af kvælstof og miljøfremmede stoffer, sikres gennem vandområdeplanlægningen.

Områdets økologiske integritet sikres ved hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje, lav belastning med næringsstoffer og miljøfarlige stoffer, samt gode etableringsmuligheder for arterne.

1.2 Planens indhold, hovedformål og andre relevante planer

Indhold

Natura 2000-planen består af målsætninger for det enkelte Natura 2000-område og områdets

udpegningsgrundlag, samt et indsatsprogram, der angiver retningslinjer for planens gennemførelse i planperioden 2022-2027. Målsætningerne består af overordnede målsætninger for hele Natura 2000-området samt konkrete målsætninger og afvejning af modstridende naturinteresser. Retningslinjerne om naturområdernes forvaltning i indsatsprogrammet, har både konkret og generel karakter. Endelig indeholder Natura 2000-planen et oversigtsskema, der viser naturtyper og arter på områdets udpegningsgrundlag.

Hovedformål

For området findes følgende overordnede målsætninger i forslag til Natura 2000-planen.

Naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget skal bidrage til at opnå gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau.

Målet er, at områdets marine naturtyper, som alle har stærkt ugunstig bevaringsstatus, stor eller særlig forekomst i Danmark, får en veludviklet bundvegetation og fauna, som bl.a. kan sikre fødegrundlaget for marsvin samt yngle- og trækfugle på udpegningsgrundlaget. Der er særligt fokus på de udbredte forekomster af stenrev (1170) samt bugter og vige (1160).

Området sikres som et af landets vigtigste levesteder for den høje forekomst af marsvin.

Området udvikles til et af landets vigtigste levesteder for ynglefugle, som for eksempel splitterne og havterne, således at arterne får store og stabile bestande. Arternes sikres tilstrækkeligt store og forstyrrelsesfrie levesteder.

Trækfugle, som for eksempel edderfugl, sikres tilstrækkeligt store og forstyrrelsesfrie raste- og overnatningsområder.

De lysåbne naturtypers arealer sikres.

Områdets økologiske integritet sikres i form af en for naturtyperne hensigtsmæssig hydrologi og drift/pleje, en lav næringsstofbelastning og gode sprednings- og etableringsmuligheder for arterne.

Derudover sikres god vandkvalitet gennem reduceret tilførsel af næringsstoffer og miljøfarlige stoffer, hvilket reguleres gennem vandområdeplanerne.

1.2.1 Anden lovgivning

Natura 2000-planen er bindende for myndighederne. Det vil sige, at alle myndigheder skal lægge Natura 2000-planen til grund i arealdrift på egne arealer, naturforvaltning eller ved udøvelse af deres beføjelser i henhold til lovgivningen i øvrigt. Offentlige lodsejere er bundet af planens målsætninger og kan vælge at gennemføre disse direkte i egne drifts- og plejeplaner. På lovområder som f.eks. fiskeriloven og vildtforvaltningsloven, hvor staten er myndighed, kan der følges op med nationale strategier.

Natura 2000-planen tilsidesætter ikke øvrig lovgivning, og den indsats, som iværksættes for at sikre planens gennemførelse, skal have de fornødne tilladelser, dispensationer m.v., på grundlag af konsekvensvurderinger, hvor dette er nødvendigt i henhold til lovgivningen herom. I det omfang, indsatsen entydigt kan defineres som nødvendig for lokalitetens forvaltning, er en konsekvensvurdering efter habitatdirektivet ikke påkrævet, men der kan kræves tilladelse eller godkendelse efter anden lovgivning.

Der er ikke gennemført vurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6.3 af de enkelte Natura 2000-planer, idet planer, som direkte er forbundet med eller nødvendige for Natura 2000-områdets forvaltning, ikke er omfattet af kravet om screening og evt. konsekvensvurdering.

1.2.2 Andre relevante planer

Anden generations Natura 2000-planer for 2016-2021 blev vedtaget i april 2016, og de opfølgende kommunale handleplaner blev endeligt vedtaget i foråret 2017.

Første generations Natura 2000-planer (2010-2015) fastlagde rammerne for en række grundlæggende indsatser, som f.eks. rydninger, forbedrede hydrologiske forhold og iværksættelse af plejetiltag. Disse indsatser blev fastholdt og videreført i anden generations Natura 2000-planer (2016-2021). I tredje generation Natura 2000-planer igangsættes nye indsatser med særlig fokus på fortsat pleje til sikring af beskyttede naturtyper, fugle og arter, sikring af naturlig dynamik og større sammenhængende arealer fx udlægning af arealer til urørt skov, udtagning af lavbundsjord og ved at sikre en mere hensigtsmæssig hydrologi.

Natura 2000-planer, som omfatter fredskovpligtige arealer, og dermed er omfattet af skovloven, skal revideres med 12 års mellemrum, jf. skovlovens § 16, stk. 2. Det betyder således, at Natura 2000 skovplanerne, som er en del af 1. generations Natura 2000-planer, er gældende fra 2010 til udgangen af 2021 og at der i forbindelse med udarbejdelse af tredje generations Natura 2000-planer, også vil ske en revision af den del af Natura 2000-planerne, som omfatter fredskovpligtige arealer.

Vandområdeplaner og EU's havstrategi

Natura 2000-område N116 er beliggende i vandområdedistrikt Jylland og Fyn. Området ligger desuden i Havstrategidirektivets marin-baltiske region. Vandområdets økologiske og kemiske tilstand fremgår af Danmarks Havstrategi og af vandområdeplanen for området.

For de Natura 2000-områder som også er omfattet af en vandområdeplan og Danmarks Havstrategi, er målsætninger og retningslinjer for indsatser om vandkvalitet, næringsstoffer, miljøfremmede stoffer, hydrologi og fysiske forhold samlet i vandområdeplanen og/eller i basisanalysen med tilhørende indsatskatalog og havstrategien. Disse mål og indsatser vil bidrage til at forbedre vandmiljøet og vandkvaliteten i Natura 2000-områderne og understøtte Natura 2000-planens målsætninger.

Landsplandirektiver og kommuneplaner

Natura 2000-områderne, der er udpeget i medfør af miljømålsloven, skal fremgå af landsplandirektiver og kommuneplaner. I henhold til Bekendtgørelse om planlægning nr. 1157 af 1. juli 2020, må kommuneplaner ikke stride mod en Natura 2000-plan, jf. lov om miljømål m.v. for internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven), en handleplan efter samme lovs § 46 a eller regler udstedt i medfør af samme lovs § 36, stk. 3, eller stride mod en Natura 2000-skovplan, jf. kapitel 4 i lov om skove. Af redegørelsen til planforslag, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendig for et Natura 2000-områdes forvaltning, skal jf. bekendtgørelse om administration af planloven i forbindelse med internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, indgå en vurdering af planforslagets virkninger på området under hensyn til områdets bevaringsmålsætninger.

Klimasikring

Regeringen har i december 2012 udgivet en handlingsplan for klimasikring af Danmark. Planen indeholder en lang række regeringsinitiativer, der skal medvirke til at skabe bedre rammer for klimatilpasningen lokalt. De enkelte kommuner har udarbejdet en klimatilpasningsplan. En

vurdering af samspillet mellem den kommunale klimatilpasningsplan og Natura 2000-planen forudsætter kendskab til, hvor de forudsatte indsatser i Natura 2000-planen konkret vil blive gennemført sammenholdt med de indsatser, der skal gennemføres som led i klimatilpasningsplanen.

Kommunal klimatilpasningsplan

Såfremt konkrete projekter som led i den kommunale klimatilpasningsplan kan påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området væsentligt, skal der gennemføres en konsekvensvurdering af projektet, inden det kan gennemføres. Dette gælder dog ikke, hvis projektet gennemføres som led i Natura 2000-planen og dermed har som delformål at sikre, at naturtyper og arter opnår gunstig bevaringsstatus.

Natur- og Biodiversitetspakke

I december 2020 blev der indgået aftale om Natur- og biodiversitetspakken, som har til formål at fremme natur og biodiversitet i Danmark og bidrage til at bremse naturens tilbagegang. Natur- og biodiversitetspakken skal gennemføres i perioden 2021-2024. Med Natur- og Biodiversitetspakken er der bl.a. afsat midler til udpegning af naturnationalparker, udlægning af urørt skov, forbedring af havmiljøet og udarbejdelse af strategi for forvaltning af truede arter.

Det fremgår af Lov om naturnationalparker, at ansøger, i forbindelse med ansøgningsfasen til etablering af naturnationalparken, skal udarbejde en projektbeskrivelse for etablering af naturnationalparken, samt en forvaltningsplan for området. Planen skal tage højde for internationale naturbeskyttelseshensyn, herunder skal det fremgå af redegørelsen, om forvaltningsplanens gennemførelse er afhængig af tilladelser, godkendelser eller dispensationer ligesom der skal indgå en beskrivelse af nuværende status for naturen i området. Forvaltningsplanen er tiltænkt at skulle sikre en vildere naturforvaltning, bl.a. i Natura 2000-områder. Det fremgår i den forbindelse af lov om naturnationalparker, at det forudsættes, at den vildere naturforvaltning er i overensstemmelse med bevaringsmålsætninger i Natura 2000-planen for berørte områder.

Forbud mod gødskning, sprøjtning og omlægning af §3-arealer

Pr. 1. juli 2022 træder et forbud mod sprøjtning, gødskning og omlægning af § 3-arealer i kraft. Forbuddet vil gælde alle arealer, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2 og 3 og vil i praksis hovedsageligt have betydning for ferske enge og strandenge, hvor der i dag kan være en lovlig drift med sprøjtning, gødskning og/eller omlægning. For de øvrige § 3-beskyttede naturarealer gælder der som udgangspunkt allerede et sådant forbud. En delmængde af de § 3 strandenge kan også være kortlagt som habitatnatur, mens de ferske enge ikke har en tilsvarende habitatnaturtype. Lovændringen forventes at have en gavnlig synergieffekt på Natura 2000-områderne, herunder evt. fugle og arter på udpegningsgrundlaget, samt de kortlagte habitatnaturtyper, både i form af en direkte effekt på de kortlagte strandenge og indirekte ved at mindske eventuel randpåvirkning.

1.3 Nuværende naturtilstand i Natura 2000-området og Nulalternativ

I basisanalysen, der danner grundlag for Natura 2000-planen, er der foretaget en nærmere gennemgang af den nuværende naturtilstand i området.

1.3.1 Nuværende naturtilstand jf. basisanalysen

Naturtypen strandvold med flerårige planter (1220) er i god tilstand, mens hele arealet med kystkliner (1230) er i moderat-ringe tilstand bl.a. pga. tilgroning.

I Natura 2000-området er der kortlagt 1 sø mindre end 5 ha med habitatnaturtypen lagune (1150). Søen er ikke tilstandsberegnet.

Områdets marine naturtyper er kortlagt i 2004, 2012 og 2014. I den forbindelse blev der kortlagt tre naturtyper i form af sandbanker (1110) på 1.076 ha, bugter og vige (1160) på 3.915 ha, samt rev (1170) på i alt 12.600 ha. Stenrev udgør dermed størstedelen af området og er levested for et rigt dyre- og planteliv. På stenene vokser bl.a. bugtet ribbeblad, klotang og ledtang, og der findes bl.a. havsnegle, havkarusse, muslinger, svampe, sønelliker, mosdyr, hydroider og torsk. De marine naturtyper er påvirket af eutrofiering og fiskeri.

Marsvinene i habitatområde H100 tilhører Bælthavsbestanden, som vurderes at have gunstig bevaringsstatus.

Indenfor Natura 2000-område 116 er der kortlagt i alt 9 levesteder for ynglefugle: to for klyde og 7 for fjord-, dværg-, split- og havterne. 6 levesteder er i høj/god tilstand, primært fordi de ligger isoleret og beskyttet mod forstyrrelser og prædation. Tre levesteder har moderat tilstand først og fremmest fordi der ikke er beskyttelse mod forstyrrelser eller mod prædation.

På udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området findes edderfugl som trækfugl. Tallene fra de årlige vinteroptællinger tyder på et fald i antallet af fugle i området, men da edderfugl - i følge DCE - primært opholder sig i fuglebeskyttelsesområdet om foråret, er tallene fra vintertællingerne for lave i forhold til, hvis der var gennemført tællinger senere på året. Det er således ikke muligt med tilstrækkelig sikkerhed at udtale sig om bestandsdynamikken lokalt. Jf. DCE's NOVANA-afrapportering for fugle er den overvintrende bestand af edderfugl i overvågningsperioden 2004-2016 nogenlunde stabil.

En række naturtyper og levesteder for arter og fugle, som området er udpeget for at beskytte, kræver vedvarende drift for at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus. Det gælder fx en række lysåbne naturtyper. Samtidig kræver andre naturtyper og levesteder i moderat til dårlig tilstand tiltag, der kan imødegå forringelse.

Hvis ikke indsatsprogrammet i Natura 2000-planen for tredje planperiode realiseres, er der risiko for, at den gode naturtilstand og den hensigtsmæssige drift på en stor andel af naturarealerne ikke fastholdes. Der er ligeledes risiko for, at naturtilstanden ikke vil blive forbedret i de lysåbne naturtyper, hvor naturtilstanden er moderat eller ringe, og hvor der er behov for indsats mod opvækst af vedplanter og høje urter, samt en indsats i forhold til at sikre en for naturtyperne mere hensigtsmæssig hydrologi.

Hvis ikke indsatsprogrammet i planen for tredje planperiode realiseres, er der generelt risiko for, at velegnede levesteder for områdets yngle- og trækfugle ikke sikres; men går tilbage på nationalt eller internationalt niveau. Der er risiko for, at tilstanden af en del af levestederne for ynglefuglene, blandt andet havterne, splitterne, dværgterne og fjordterne forringes på grund af tilgroning og/eller forstyrrelser og/eller prædation.

Natura 2000-planen indeholder en indsats om opdatering af vejledninger f.eks. vedrørende klapning i Natura 2000-områder, hvilket forventes at have en bred positiv afledt effekt på dyre- og planteliv, samt havbunden i og omkring Natura 2000-området. Planen indeholder desuden en indsats om regulering af fiskeri, som forventes at gavne den biologiske mangfoldighed i de marine områder herunder rev (1170), sandbanker (1110) samt bugter og vige (1160). Såfremt planen ikke vedtages forventes disse effekter at udeblive. Uden særlige indsatser af hensyn til Bælthavspopulationen af marsvin er der risiko for, at populationen går tilbage, ligesom en positiv afledt effekt i form af øget fødegrundlag for øvrige arter, der bruger området vil udeblive.

Hvis ikke indsatsprogrammet i planen for tredje planperiode realiseres, er der risiko for, at den biologiske mangfoldighed i området generelt stagnerer. Dette kan for befolkningen betyde, at de ikke får adgang til naturområder af højere kvalitet, samt at de rekreative aktiviteter, som f.eks. motion kan blive mindre attraktive, og dermed udebliver den positive effekt på befolkningens sundhed.

Hvis ikke planens indsats om pleje af de lysåbne arealer gennemføres, kan områdets kulturminde være truet af tilgroning.

1.4 Den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet

I dette afsnit beskrives de øvrige miljøforhold i og udenfor Natura 2000-området, der kan blive væsentligt berørt af Natura 2000-planen.

1.4.1 Flora, fauna og biologisk mangfoldighed

Natura 2000-planen bidrager, ud over sikring af naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget for området, generelt til at sikre de øvrige naturtyper og arter, der findes inden for området, idet Natura 2000-planerne generelt medvirker til at etablere gunstige forhold for naturen. Hermed bidrager Natura 2000-planerne også til at opnå biodiversitetskonventionens mål om at sikre, at den biologiske mangfoldighed bevares, ligesom planen bidrager til at sikre levesteder for arter, der er beskyttet i medfør af generelle fredningsbestemmelser. Planens indsats om at opnå størst mulig naturmæssig robusthed og sammenhæng i områdets natur ved at sikre større driftsenheder af lysåbne naturtyper, bidrager til at sikre en hensigtsmæssig naturtilstand af naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget og for øvrige naturtyper og arter, der findes inden for området. Planens indsats om udarbejdelse af en national strategi for forvaltning af truede og rødlistede arter bidrager positivt i forhold til forvaltning af arterne.

Tilgroning med høje græsser/urter og vedplanter samt kunstig afvanding forandrer naturen og kan føre til ændringer i vegetationen, således at den naturlige, naturtype-karakteristiske vegetation erstattes af en vegetation, der i højere grad præges af mere almindelige, konkurrencestærke arter. Desuden kan tilgroning medføre forringelse af levestederne for områdets ynglefugle. Planens indsatser om pleje og sikring af en for naturtyperne mere hensigtsmæssig hydrologi vil modvirke denne udvikling, og vil desuden medvirke til, at naturtyper og arter, der ikke er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, får forbedrede forhold.

Natura 2000-planen vil desuden medvirke til at sikre de marine naturtyper, der er grundlag for tilstedeværelsen af en lang række marine bunddyr, som igen udgør fødegrundlaget for en lang række arter tilknyttet det marine habitatområde. Forbedringen vil bl.a. ske som følge af arbejdet med at vurdere behovet for at fastsætte eventuel nødvendig regulering af fiskeri i Natura 2000-områder og opdatering af vejledninger f.eks. vedrørende klappning i Natura 2000-områder. Desuden vil en indsats om løbende opdatering af vidensgrundlag for arter og naturtyper fortsættes. Endeligt vil vurdering af behov for yderligere sikring af havpattedyrs levesteder kunne medvirke til yderligere sikring af bl.a. havpattedyrs levesteder. Fødevarerministeriet fortsætter desuden vurdering af behov for beskyttelse af marsvin mod bifangst i danske farvande, hvilket forventes at få en gavnlig effekt på marsvin både udenfor og indenfor Natura 2000-området.

Udtagning af de potentielle fællesområder 544-E Agersø Flak, 544-N Vengeancegrund, og 544-U Egholm og justering af afgrænsningen for de potentielle fællesområder 542-F Stokkebæk Flak, 544-F Lejodde og 544-O Slettings Grund, af hensyn til det marine udpegningsgrundlag, i

forbindelse med næste revision af råstofbekendtgørelsen forventes generelt at have positiv afledt effekt på Natura 2000-områdets marine naturtyper og arter.

Flora og fauna og den biologiske mangfoldighed i Natura 2000-områdets naturtyper påvirkes blandt andet af næringsstofniveauer mv. Næringsstofpåvirkningen reguleres gennem vandplanlægningen.

1.4.2 Befolkningen

Natura 2000-område N116 Centrale Storebælt og Vresen er beliggende i Svendborg Kommune, der har et indbyggertal på 58.600, Slagelse Kommune, der har et indbyggertal på 79.100 og Nyborg Kommune, der har et indbyggertal på 31.900. I alt bor der 169.600 mennesker rundt om N116. Natura 2000-planen har fokus på sikring af den eksisterende natur på områdets udpegningsgrundlag. Sikringen af den eksisterende natur kan have betydning for arealanvendelsen, idet der kan forekomme arealer, som i forbindelse med gennemførelsen af planen vil blive omfattet af en plejeindsats. Tilsvarende kan det have betydning for menneskers færdsel, hvis der på baggrund af indsatsprogrammet vurderes behov for yderligere fiskeriregulering i området.

Planen forventes at give mulighed for større naturoplevelser for besøgende i området, da der med gennemførelse af planen vil ske en forbedring af naturtilstanden.

Miljøstyrelsen arbejder på en løbende opdatering af oversigt over naturtyper, arter og fugle som findes i væsentlig forekomst i Danmark og om der er behov for yderligere sikring mod forstyrrelser med fokus på træk- og ynglefugle samt pattedyr. Denne indsats vil også potentielt kunne medføre ændring i adgangsforhold.

1.4.3 Menneskets sundhed

Mange, især bynære, Natura 2000-områder udnyttes til rekreative aktiviteter, f.eks. vandring og sejlsads, som bidrager til menneskets sundhed. Natura 2000-planen har til formål at sikre, at de beskyttede naturtyper og arter opnår gunstig bevaringsstatus på længere sigt. Natura 2000-planen vil kun potentielt, undtagelsesvist og på mindre arealer kunne ændre den rekreative udnyttelse af områderne, der foregår i dag.

Desuden bevirker planens indsatser om at sikre og forbedre områdets naturtyper og arter, at der generelt kan ske en forbedring af områdets biodiversitet og genskabelse af mere robuste økosystemer. Dette kan generelt påvirke menneskets sundhed ved forbedring og genskabelse af økosystemydelse som bidrager med fx vand, træ, luftrensning, jordbundsdannelse, bestøvning mm.

1.4.4 Jordbund, vand, luft og klimatiske faktorer

Planen vil kunne påvirke kystvande positivt og bidrage til realisering af vandområdeplanen for området. Øget udbredelse af ålegræs og makroalger som følge af en potentiel forbedring af naturkvaliteten i de marine områder, vil kunne medvirke til binding af CO₂ i havet.

Planens indsatser om vurdering af behov for evt. fiskeriregulering, vil potentielt kunne bidrage til at opnå god miljøtilstand i det marine økosystem og en bedre balance af fødenettet. Dermed vil planen kunne påvirke havmiljøet positivt og bidrage til realisering af vandområdeplanerne samt Danmarks havstrategi, der sigter mod god miljøtilstand i de danske vandområder.

Opdatering af vejledning om f.eks. klappning i Natura 2000-områder kan potentielt få en positiv effekt på havbunden i og omkring Natura 2000-området.

Det vurderes, at Natura 2000-planens indsatser for forbedring af de beskyttede naturtyper og arter hverken har væsentlig indflydelse på jordbunden og luftkvaliteten.

1.4.5 Materielle goder og kulturarv

Sikring af den eksisterende natur kan potentielt få betydning for det nuværende erhvervsfiskeri i området, som følge af indsatser om vurdering af behovet for yderligere nødvendig fiskeriregulering, herunder vurdering af behovet i forhold til bifangst af marsvin. Planen vil ligeledes kunne påvirke kulturarv i form af bl.a. sikring af gamle skibsvrag på havbunden ved mulig ændring i lovlige fiskerimetoder.

I dette Natura 2000-område er der bl.a. registreret fredede og ikke fredede fortidsminder herunder et stort antal vrag. Der er desuden registreret et kulturarvsareal af national betydning på Sprogø.

Natura 2000-planens indsatser omfatter pleje af de naturtyper, der findes på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag, hvilket potentielt kan påvirke adgangen til og kvaliteten af områder, som har betydning for befolkningen. Planen vil ligeledes kunne påvirke kulturarv i form af bl.a. pleje af fortidsminder som for eksempel voldsteder.

Det vurderes, at realisering af Natura 2000-planens øvrige indsatsprogram ikke vil have nogen væsentlig indflydelse på materielle goder og kulturarv i området, herunder betydning for fortidsminder, bygninger og arkitektur.

1.4.6 Landskab

Havområdet udgør en del af Storebælt, der er karakteriseret ved, at der - som i en stor flodmunding - foregår et møde mellem salt vand fra Kattegat og ferskere vand fra Østersøen. Der er således tale om meget dynamiske forhold i vandmasserne. Den sydlige del af området er relativt beskyttet, mens havområdet længere mod nord er stærkt påvirket af vind, strøm og bølger.

Landområderne udgøres af Lejsø på det vestlige Sjælland, samt øerne Sprogø og Vresen. Kun Vresen er en del af habitatområdet. Sprogø, der er en istidsaflejret morænebakke med mange sten, er efter anlæggelse af Storebæltsbroen ændret meget. Lejsø-området er opstået ved materialevandring langs kysten, hvor oddedannelser har afsnøret en del af havområdet. Vresen udgør resterne af en tidligere større bakkeø, der nu ved erosion og sedimentaflejring er reduceret til en lav ø bestående af sand og sten.

Sprogø, Vresen og de mange tilstødende stenrev udgør en fortsættelse af det nord-sydgående bakkestrøg, der løber gennem Langeland og videre i en bue fra Lohals til Korsør.

På lavt vand findes der omkring Vresen, Sprogø og ved Halsskov Rev store forekomster af sten, mens stenforekomsterne på dybere vand er blevet reduceret betydeligt som følge af tidligere tiders stenfiskeri.

Det vurderes at Natura 2000-planen med dens indsatser ikke vil kunne påvirke landskabet.

1.4.7 Arter

Natura 2000-området består mest af hav med islæt af øer og kystnatur på Sjælland.

Der findes store forekomster af sten på lavt vand omkring Vresen, Sprogø og ved Halskov Rev. Forekomsterne af sten på dybere vand er blevet reduceret betydeligt som følge af tidligere tiders stenfiskeri. Stenrev har et rigt plante- og dyreliv. I området findes der muslingebanker, som tidligere især var udbredte omkring Sprogø og Halskov Rev. Muslingebankerne udgør et vigtigt fødegrundlag for rastende andefugle og de store lavvandede havområder omkring Vresen, Sprogø og Halskov Rev er derfor i vinterhalvåret levested for store flokke af rastende edderfugle. Sprogø er en vigtig ynglelokalitet for splitterne og dværgterne.

Marsvin er udbredt i Storebælt, og tætheden af marsvin er vurderet til at være høj både i vinter- og sommerhalvåret i Natura 2000-området. Spættet sæl og gråsæl er ikke på udpegningsgrundlaget, men er observeret på Vresen, hvor spættet sæl i dele af året forekommer i store antal.

Natura 2000-planen vil kunne påvirke Bilag IV-arter, arter på udpegningsgrundlaget, arter som lever i tilstødende områder m.fl., da planen indeholder indsatser til forbedring af habitater og levesteder for arter.

1.4.8 Fredninger, fredede områder og vildtreservater

Der er ingen fredninger inden for Natura 2000-området. I området ligger Vresen Vildtreservat. Vildtreservatet har til formål at sikre beskyttelsen af fugle. Natura 2000-planen indeholder indsatser, som kan påvirke naturværdier og beskyttelsen af fugle positivt.

1.5 Eksisterende miljøproblemer

Truslerne mod naturværdierne og områdets udpegningsgrundlag er beskrevet i basisanalysen, der danner grundlag for udkast til Natura 2000-planen for området. Planens mål er at sikre udpegningsgrundlaget mod disse trusler herunder prioritering i tilfælde af modstridende naturinteresser.

Den lysåbne naturtype kystklint har moderat til ringe naturtilstand. Det skyldes primært tilgroning. For de lysåbne naturtyper er der behov pleje for at hindre tilgroning med høje græsser/urter og vedplanter. Tilgroning med høje græsser, urter og vedplanter forandrer naturen og kan føre til ændringer i vegetationen, således at den naturtype-karakteristiske vegetation erstattes af en mere artsfattig vegetation, der i højere grad præges af mere almindelige, konkurrence-stærke arter. Det skal dog nævnes at tilstanden af både kystklint og strandvolde primært bestemmes af havets dynamiske påvirkning: Skred på klinten og erosion af -, eller opbygning af strandvolde.

Deposition af luftbårne kvælstofforbindelser, herunder ammoniak kan påvirke næringsfattige naturtyper. Naturtyperne har forskellig sårbarhed over for kvælstofdeposition.

Der er kortlagt i alt fem levesteder for områdets ynglefugle (Klyde, fjordterne, havterne, dværgterne og splitterne). Levestedet ved Lejodde har moderat naturtilstand på grund af risiko for prædation fra landlevende rovdyr som for eksempel ræv.

Mange af de marine naturtyper er påvirket af næringsstofbelastningen, hvor indsatser for denne påvirkning varetages i Vandområdeplanerne. Ligeledes kan der være påvirkning fra menneskelige forstyrrelser fx i form af fiskeri. Fiskeri med bundslæbende redskaber vurderes generelt at have en påvirkning på havbundens tilstand, herunder på bundvegetationen og dyreliv.

Garnfiskeri kan bifange og dermed påvirke havpattedyr i området negativt. Pelagisk trawl og notfiskeri udgør en mindre trussel mod havpattedyr.

Garnfiskeri og fiskeri med bundgarn (andre redskaber) kan bifange og dermed påvirke fugle i området negativt. Pelagisk trawl og notfiskeri udgør en mindre trussel mod fugle i området.

1.5.1 Planens påvirkning af truslerne i området

I dette afsnit redegøres der for, om planen, med dens indsatser, potentielt vurderes at forværre eller afhjælpe ovennævnte trusler.

Natura 2000-planen indeholder en indsats om undersøgelse af behovet for yderligere sikring mod forstyrrelser med fokus på træk- og ynglefugle samt pattedyr, samt fortsættelse af arbejdet med at vurdere behovet for at fastsætte eventuel nødvendig regulering af fiskeri i Natura 2000-området, herunder fiskeri på stenrev. Natura 2000-planen indeholder en indsats om opdatering af vejledning til klappning i Natura 2000-områder, hvilket forventes at have en bred positiv afledt effekt på dyre- og planteliv, samt havbunden i og omkring området.

Natura 2000-planen har desuden en indsats om at fortsætte arbejdet med at vurdere behovet for beskyttelse af marsvin mod bifangst i danske farvande.

Herudover udtages de potentielle fællesområder 544-E Agersø Flak, 544-N Vengeancegrund, og 544-U Egholm af råstofbekendtgørelsen i forbindelse med næste bekendtgørelsesændring, og afgrænsningen for de potentielle fællesområder 542-F Stokkebæk Flak, 544-F Lejodde og 544-O Slettings Grund justeres, af hensyn til det marine udpegningsgrundlag, i forbindelse med næste revision af råstofbekendtgørelsen.

Natura 2000-planen indeholder en målsætning om at sikre de lysåbne terrestriske naturtyper en for naturtyperne hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje. Pleje af især lysåbne naturtyper vil forhindre tilgroning med f.eks. vedplanter. Der arbejdes på at opnå størst mulig naturmæssig robusthed og sammenhæng i områdets natur ved at sikre større driftsenheder af lysåbne naturtyper.

For områdets arter og fugle arbejdes der for at sikre egnede levesteder. Tilstanden af levestederne for havterne og klyde sikres eller forbedres, således at 75% af de kortlagte levesteder får en naturtilstand i overensstemmelse med arternes krav til ynglelokalitet, hvilket også vil være til gavn for dværgterne, fjordterne og splitterne.

Indsatskrav for vandkvaliteten håndteres gennem vandområdeplanerne. Indsatsen i vandområdeplanerne og Danmarks havstrategi forventes ligeledes at gavne dyr og planter tilknyttet f.eks. rev, ligesom der forventes en positiv effekt i form af øget fødegrundlag for marsvin.

Emissionen af ammoniak fra landbruget reguleres gennem husdyrgodkendelsesloven.

1.6 Internationale miljøbeskyttelsesmål

Danmark har tilsluttet sig en række internationale konventioner indeholdende miljøbeskyttelses mål, hvis indhold i en lang række tilfælde er indarbejdet i lovgivningen. For EU- lovgivningen gælder generelt, at den er implementeret i dansk lovgivning. Danmark har bl.a. ratificeret Ramsarkonventionen og Biodiversitetskonventionen. Biodiversitetskonventionens formål er bl.a. at sikre, at den biologiske mangfoldighed bevares. Formålet med Ramsarkonventionen er at beskytte vådområder med en særlig betydning for fugle. Danmark har udpeget 28 Ramsarområder, der alle indgår i EU's fuglebeskyttelsesområder. Ramsarområderne er dermed en del af det danske Natura 2000-netværk.

Planen er en udmøntning af EU's Habitat- og Fuglebeskyttelsesdirektiv implementeret i dansk lov via Miljømålsloven, lovbekendtgørelse nr.119 af 26. januar 2017 med senere ændringer. Planen vil sikre, at areal og tilstand af kortlagte naturtyper og levesteder for omfattede arter ikke går tilbage eller forringes. Samtidig vil der ske en særlig indsats for truede naturtyper og arter, hvilket er afspejlet i indsatsprogrammet i Natura 2000-planerne for tredje planperiode.

1.7 Planens indvirkning på miljøet

Natura 2000-planens indsats vedrører hovedsageligt forbedring af allerede eksisterende og beskyttet natur, idet evt. forbedrede vandforhold for naturarealer og eventuel udtagning af kulstofholdige lavbundsjord har en positiv effekt på særligt biodiversitet, men også i forhold til vand- og klimamål.

I tabel 1 herunder er gennemgået planens sandsynlige indvirkning på en række faktorer ifølge lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021, bilag 4.

Planens indvirkning på	Påvirkes	Ingen på-virkning	Redegør for indvirkning
Flora, fauna og biologisk mangfoldighed	X		Natura 2000-planen medvirker generelt til at sikre, at flora, fauna og biologisk mangfoldighed bevares og forbedres, idet planen medvirker til at skabe gunstige forhold for naturen. Natura 2000-område N116, Centrale Storbælt og Vresen, er hovedsageligt et marint område, bortset fra kystkliner og strandvolde, hvis udvikling primært bestemmes af havets dynamiske påvirkning. Gennemførelsen af planens indsatsprogram vil også sikre den § 3-beskyttede natur i området, for eksempel strandengene på Lejodde. Indsatsen i forhold til de forskellige naturtyper, vil betyde bedre livsbetingelser for områdets mange arter af planter og dyr. Levestederne for mange af områdets ynglefugle vil forbedres eller sikres, med de indsatser der gøres i forhold til at sikre de lysåbne naturtyper mod tilgroning. Det gælder blandt andet for dværg-, hav-, fjord- og splitterne, samt klyde.

			Der er indledningsvist i den strategiske miljøvurdering redegjort for planens indvirkning på miljøet over landegrænser. Natura 2000-planens synergi med Vandområdeplanerne medvirker til at skabe gunstige forhold for det marine plante- og dyreliv.
Befolkningen	X		Natura 2000 planen har fokus på sikring af den eksisterende natur på områdets udpegningsgrundlag. For visse arealer vil gennemførelsen af planen betyde, at de vil blive omfattet af en plejeindsats, som vil kunne medføre en ændret drift på arealerne, f.eks. nye hegninger til græssende kreaturer. Endvidere kan menneskers færdsel i området også påvirkes som følge af en evt. regulering af fiskeri i området. Planen vurderes at kunne bidrage til at sikre og forbedre naturgrundlaget, hvilket giver mulighed for større naturoplevelser. Behov for yderligere sikring mod forstyrrelser med fokus på træk- og ynglefugle samt pattedyr, vil også potentielt kunne medføre ændring i adgangsforhold. Natura 2000-planen indebærer ikke yderligere restriktioner for offentlighedens adgang.
Menneskers sundhed	X		Planen medvirker til at sikre de beskyttede naturtyper samt arters levesteder i området således, at naturen i området på længere sigt opnår en god-høj kvalitet. Naturområder af god-høj kvalitet er af betydning for den rekreative udnyttelse af området og dermed menneskers sundhed.
Jordbund	X		Det vurderes, at planen ikke påvirker jordbundens beskaffenhed, idet indsatsprogrammet i planen ikke omfatter tiltag, som vil kunne bevirke, at stoffer eller andet materiale vil kunne påvirke jordbunden. Opdatering af vejledning om f.eks. klapping i Natura 2000-områder kan potentielt få en positiv effekt på havbunden i og omkring Natura 2000-området. Se desuden vurderinger i skemaet under "Vand" og "Flora, fauna og biologisk mangfoldighed".

Vand	X		Natura 2000-planen rummer ikke indsatskrav for vandkvaliteten, da disse krav fastlægges i vandområdeplanerne. Natura 2000-planens indsatser vedrørende naturpleje og forbedring af hydrologi vil medvirke til at tilbageholde kvælstof og dermed bidrage til at opfylde vandområdeplanens mål. Planens indsatser om vurdering af behov for evt. fiskeriregulering, vil potentielt kunne bidrage til at opnå god miljøtilstand i det marine økosystem og en bedre balance af fødenettet. Dermed vil planen kunne påvirke havmiljøet positivt og bidrage til realisering af vandområdeplanerne samt Danmarks havstrategi, der sigter mod god miljøtilstand i de danske vandområder.
Luft		X	Det vurderes, at Natura 2000-planens indsatser for forbedring af de beskyttede naturtyper og arter ikke vil have indflydelse på luftkvaliteten, fordi indsatserne ikke medfører emission af stoffer til luften.
Klimatiske faktorer	X		Udbredelse af ålegræs og makroalger som følge af en potentiel forbedring af naturkvaliteten i marine områder, vil kunne medvirke til binding af CO₂ i havet.
Materielle goder	X		Sikring af den eksisterende natur kan potentielt få betydning for det nuværende erhvervsfiskeri i området, hvis det vurderes, at der er behov for yderligere fiskeriregulering i området, herunder af hensyn til bifangst af marsvin. De endelige vurderinger af effekterne for fiskerierhvervet vil blive foretaget i en regional EU-proces for erhvervsfiskeriet, i overensstemmelse med bestemmelserne i EU's fælles fiskeripolitik, samt i forbindelse med national lovgivning af øvrigt fiskeri. Det vurderes, at planen i øvrigt ikke påvirker materielle goder negativt, idet en realisering af indsatsprogrammet ikke berører ejendomme eller andre værdier for den brede befolkning eller lokalbefolkningen. Adgangen til naturområder og en højere værdi af naturen er vurderet under emnet "Flora, Fauna og Biologisk mangfoldighed", "Befolkningen" og/eller "Menneskets sundhed".

Landskab	X		Sikring og forbedring af naturgrundlaget, herunder naturplejetiltag, vil øge landskabsværdien ved at give mulighed for et varieret landskab bestående af forskellige landskabstyper, som f.eks. strandvolde og kystkliner.
Kulturarv, herunder kirker, arkitektonisk arv og arkæologisk arv.		X	Indsatsprogrammet i Natura 2000-planen kan berøre fortidsminder, der ved afgræsning eller pleje kan blive mere synlige i landskabet. Indsatsprogrammet i Natura 2000-planen berører ikke områder omkring kirker, mindesmærker eller andre menneskabte værdier, hvorfor planen vurderes ikke at påvirke kulturarv, herunder arkitektonisk og arkæologisk arv. Det vurderes, at indsatserne heller ikke indeholder tiltag, der har indflydelse på kulturarv skjult i jorden.
Arter	x		Natura 2000-planen indeholder indsatser til sikring af fugle og arters levesteder samt sikring mod forstyrrelse af fugle og pattedyr, herunder nødvendig regulering af fiskeri og bifangst af marsvin. Derudover vurderes det, at en indsats i forhold til områdets lysåbne naturtyper og marine naturtype, vil betyde bedre levevilkår for områdets mange ynglefugle og trækfugle, og for de arter af dyr og planter, der har naturtyperne som levesteder. Se i øvrigt vurderinger i skemaet under "Flora, fauna og biologisk mangfoldighed".
Fredninger, Bekendtgørelsesfredninger og vildtreservater	x		Der er ingen fredninger inden for Natura 2000-området. I området ligger Vildtreservat Vresen. Vildtreservatet har til formål at sikre beskyttelsen af fugle. Natura 2000-planen indeholder indsatser, som kan påvirke naturværdier og beskyttelsen af fugle positivt.
Kumulative effekter	x		Natura 2000-planen har til formål at sikre og forbedre naturkvaliteten og habitater for arter på området udpegningsgrundlag. Realisering af indsatsprogrammet i planen kan potentielt medvirke til en kumulativ positiv påvirkning i samspil med konkrete projekter. Vandområdeplanernes indsatser i forhold til at sikre et bedre vandmiljø, forventes at give bedre livsbetingelser for det marine plante- og dyreliv.

Tabel 1. Gennemgang af planens indvirkning på en række miljøforhold.

1.8 Foranstaltninger der modsvarer negativ indvirkning på miljøet

Planen har indvirkning på de faktorer, der er listet i tabel 1. Vedrørende modstridende naturinteresser følger prioriteringen Natura 2000-planens retningslinjer. For så vidt angår modstridende naturinteresser henvises til Natura 2000-planens afsnit 3.3. Se i øvrigt afsnit om grundlag for prioriteringer nedenfor.

Natura 2000-planerne skal generelt sikre en højere kvalitet af naturen og bidrage til en større biologisk mangfoldighed. Planen vurderes ikke at have negativ indvirkning på miljøet.

Planen indeholder en indsats om at sikre sammenhæng i områdets natur, samt sikre større driftsenheder af lysåbne naturtyper og skovnaturtyper. Ved såvel pleje af eksisterende natur som udlægning af landbrugsarealer til natur vil dette ske efter aftaler mellem lodsejeren og kommunerne og mod økonomisk kompensation via EU's landdistriktsprogram.

Det vurderes, at sikring af den eksisterende natur potentielt kan have betydning for det nuværende fiskeri i området, da der med indsatser om vurdering af behovet for at indføre den nødvendige fiskeriregulering kan ske yderligere regulering af erhvervsfiskeri i området. De endelige vurderinger af effekterne for fiskerierhvervet vil blive foretaget i en regional EU-proces for erhvervsfiskeriet, i overensstemmelse med bestemmelserne i EU's fælles fiskeripolitik, samt i forbindelse med national lovgivning af øvrigt fiskeri.

1.9 Miljøvurderingens gennemførelse og grundlag for prioriteringer og valg

Natura 2000-planerne udarbejdes som følge af habitatdirektivets artikel 6. stk. 1, som fastslår, at medlemsstaterne skal iværksætte de nødvendige bevaringsforanstaltninger, hvilket bl.a. kan indebære udarbejdelse af hensigtsmæssige forvaltningsplaner, som er specifikke for lokaliteterne eller integreret i andre udviklingsplaner, relevante retsakter, administrative bestemmelser eller aftaler. I Danmark udarbejdes Natura 2000-planer, som angiver overordnede og konkrete mål for lokaliteterne, indsatsprogram med retningslinjer og evt. mulighed for prioritere mellem forskellige naturtyper og levesteder for arter på udpegningsgrundlaget ved realisering af indsatsprogrammet.

Natura 2000-planen er en overordnet statslig plan, som skal gennemføres gennem frivillige og lokale indsatser. Natura 2000-planen udarbejdes på baggrund af en basisanalyse, der bl.a. præsenterer data, redegør for relevante trusler og naturtilstanden. Natura 2000-planen danner efterfølgende grundlag for udarbejdelsen af en Natura 2000-handleplan. Natura 2000-handleplanen udarbejdes af kommunale og andre ansvarlige myndigheder, og har fokus på de forventede forvaltningsindsatser og initiativer, fordeling af indsatser mellem ansvarlige myndigheder og tidsfølgen for gennemførelsen af indsatserne.

Der kan således ikke i forbindelse med Natura 2000-plan foretage en konkret vurdering af indsatsernes miljøpåvirkning, da Natura 2000-planer ikke fastlægger hvor den konkrete indsats skal gennemføres. Miljøvurderingen er gennemført ud fra tilgængelig viden, bl.a. de oplysninger der

fremgår af basisanalysen, udkast til Natura 2000-planen og det nationale overvågningsprogram, NOVANA.

I de seneste basisanalyser (offentliggjort juni 2020) redegøres der for relevante trusler, og dermed at der fortsat er behov for indsatser for at sikres den nuværende naturtilstand og på sigt opfylde habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivets mål. I tredje planperiode (2022-2027) er der fokus på at sikre mere naturlige processer og naturens robusthed bl.a. i form af sammenhængende arealer, udlæg af urørt skov og udtag af kulstofholdige lavbundsjord. Derudover er der fokus på sikring af den eksisterende natur og levesteder bl.a. ved at fortsætte plejen af plejekrævende arealer, bekæmpe invasive arter, afsøge behovet for at udlægge forstyrrelsesfrie zoner og afsøge behovet for fiskeriregulering.

I Forslag til Natura 2000-planen for Natura 2000-område nummer 116, Centrale Storebælt og Vresen, planlægges der en indsats for at sikre de lysåbne naturtyper en hensigtsmæssig hydrologi, drift, pleje, og der arbejdes på at opnå størst mulig naturmæssig robusthed og sammenhæng i områdets natur. Der arbejdes desuden for at sikre egnede levesteder for områdets fugle eller arter. Planen har til hensigt at sikre udpegningsgrundlaget og fremmer herved den biologiske mangfoldighed generelt.

Tilstanden af levestederne for havterne og klyde sikres eller forbedres, således at 75% af de kortlagte levesteder får en naturtilstand i overensstemmelse med arternes krav til ynglelokalitet, hvilket også vil være til gavn for dværgterne, fjordterne og splitterne. Der skal være fokus på at minimere trusler som for eksempel tilgroning, prædation eller forstyrrelse, der ikke varetages af reservatbestemmelser og hensigtsmæssig drift af levesteder.

Arbejdet med at vurdere behovet for at fastsætte eventuel nødvendig regulering af fiskeri for beskyttelse af marsvin mod bifangst i danske farvande skal fortsætte.

Der arbejdes fortsat med vurderingen af behovet for en eventuel nødvendig regulering af fiskeri i Natura 2000-området, herunder fiskeri på stenrev. Planen indeholder desuden en indsats om at fortsætte arbejdet med at vurdere behovet for beskyttelse af marsvin mod bifangst i danske farvande. Arbejdet med opdatering af vejledninger, for eksempel vedrørende klapning i Natura 2000-områder, skal fortsætte

Planen har til hensigt at sikre udpegningsgrundlaget og fremmer herved den biologiske mangfoldighed generelt. En målsætning for en bestemt naturtype, fugl eller art vil dog kunne indebære en nedprioritering af andre naturtyper, fugle eller arter. For området er der foretaget følgende valg:

Prioriteringen af indsatser for naturtyper, fugle og arter beror på kendskab til forekomster, bestande og specifikke behov jf. basisanalysen for Natura 2000-området. Dertil er visse arter og naturtyper på forhånd prioriterede jf. EU's habitatdirektiv, da de er af fællesskabsbetydning og har et særligt fokus

1.10 Overvågning

Resultatet af Natura 2000-indsatsen i forhold til udpegningsgrundlag og naturtilstanden bliver fulgt op på gennem det nationale overvågningsprogram, NOVANA, som Miljøministeriet er ansvarlig for. Desuden afrapporterer Danmark bevaringsstatus vedr. habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivet til EU-kommissionen hvert 6 år.

Basisanalysen bygger på kortlægningsdata og udgør det nuværende vidensgrundlag om status for områdets udpegningsgrundlag i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Basisanalysen gennemgår systematisk udpegningsgrundlaget med en beskrivelse af status for hver enkelt art, fugl

og naturtype. Det er hensigten, at denne analyse opdateres i forbindelse med fremtidige planperioder.

Resume

Strategisk Miljøvurdering for forslag til Natura 2000-plan 2022-2027 for Centrale Storebælt og Vresen (nr. 116). Miljøvurderingen sammenfatter Natura 2000-planforslagets påvirkning af miljøet.

Miljøstyrelsen
Tolderundsvej 5
5000 Odense C

www.mst.dk